

СПРАВА «МИРОНЮК ПРОТИ УКРАЇНИ»

(CASE OF MYRONYUK v. UKRAINE)

(Заява № 22566/14)

Стислий виклад рішення від 12 вересня 2024 року

У 2013 році Волинська прокуратура з нагляду за додержанням законів у війсьній сфері (далі – прокуратура) подала позов про виселення заявника, його дружини та чотирьох дітей, стверджуючи, що вони більше не мали законних підстав займати кімнату в гуртожитку для військовослужбовців, оскільки заявника звільнили у запас з військової служби у грудні 2001 року. У 2001 році, після звільнення заявника, прокуратура вже розглядала їхню ситуацію та вирішила, що вони мали право на кімнату в гуртожитку. Зокрема, застосовне законодавство захищало заявника від виселення як військовослужбовця, який прослужив у збройних силах понад десять років до свого звільнення у запас. Луцький міськрайонний суд задовольнив позов про виселення, встановивши, що заявник втратив законні підстави займати кімнату в гуртожитку для військовослужбовців у 2001 році, оскільки він був звільнений у запас у зв'язку із набранням чинності вироку суду. Суд також встановив, що норми законодавства, на які посилалися відповідачі щодо строку позовної давності та інших підстав, які забороняли виселення, не застосовувалися до їхньої справи. Апеляційний суд Волинської області залишив це рішення без змін, підтримавши позицію суду першої інстанції. Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ відмовив у відкритті касаційного провадження за касаційною скаргою відповідачів. До Європейського суду з прав людини (далі – Європейський суд) заявник скаржився за статтею 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція) на те, що його виселення з державного гуртожитку не було ані законним, ані необхідним. Розглянувши матеріали факти цієї справи у контексті його усталеної практики, Європейський суд дійшов висновку, що виселення заявника із гуртожитку, який знаходився у державній власності, становило втручання в його право на повагу до його житла. Європейський суд зазначив, що національні суди ухвалили рішення про виселення заявника та його сім'ї, не проаналізувавши пропорційності цього заходу. У своєму обґрунтуванні суди не розглянули аргументи заявника щодо необхідності його виселення та виселення його неповнолітніх дітей і ніяк не прокоментували твердження заявника, що збереження цього приміщення було життєво важливим питанням для нього та його неповнолітніх дітей. Враховуючи зазначене, Європейський суд дійшов висновку, що національні органи влади не навели достатні підстави, аби довести існування нагальної суспільної потреби у спірному виселенні або не обґрунтували пропорційність такого виселення у розумінні статті 8 Конвенції, та констатував порушення статті 8 Конвенції.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. Оголошує заяву прийнятною;
2. Постановляє, що було порушено статтю 8 Конвенції;
3. Постановляє, що: (a) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявнику 1 200 (одна тисяча двісті) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися, в якості відшкодування моральної шкоди; ця сума має бути конвертована в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу; (b) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначену суму нараховуватиметься простий відсоток (simple interest) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти;
4. Відхиляє решту вимог заявника щодо справедливої сатисфакції.